

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Karla Černína, Ph.D., a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobce: **M - KOVO s.r.o.**
sídlem Rantířov 143, 588 41 Vyskytná nad Jihlavou
zastoupeného advokátem JUDr. Radkem Ondrušem
sídlem Bubeníčкова 42, 615 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava

za účasti: **obec Rantířov**
sídlem Rantířov 78, 588 41 Vyskytná nad Jihlavou

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 7. 2022, č. j. KUJI 64402/2022

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Účastníci řízení ani osoba na řízení zúčastněná nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Před správními soudy se již poněkoličtí ocitá případ automatické linky alkalického zinkování a černění (dále též „galvanovna“) umístěné v budově na pozemku p. č. 117 v k. ú.

86/2022

Rantířov. Nyní se jedná o (opakované) zamítnutí žádosti žalobce o dodatečné povolení této stavby. Magistrát města Jihlavy jako stavební úřad vedl řízení o odstranění stavby a v jeho rámci obdržel žalobcovu žádost o vydání dodatečného povolení. Dne 17. 3. 2022 vydal rozhodnutí, jímž podanou žádost zamítl (dále též „zamítavé rozhodnutí stavebního úřadu“). Odvolání žalobce proti citovanému rozhodnutí zamítl žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 7. 2022 označeným v záhlaví (dále též „odvolací rozhodnutí“ nebo „napadené rozhodnutí“). Proti němu brojí žalobce u Krajského soudu v Brně žalobou podanou dne 27. 9. 2022.

II. Argumentace žalobce

2. Žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit, a to včetně zamítavého rozhodnutí stavebního úřadu. Stěžejní žalobcův argument spočívá v tom, že obě rozhodnutí jsou založena na předpokladu, že správní orgány musely respektovat závazný právní názor Krajského soudu v Brně vyslovený v jeho rozsudcích č. j. 30 A 116/2017-346 a 30 A 49/2021-14. Podle něj stavba vyžaduje povolení, které však nemůže získat, protože je v rozporu s územním plánem obce. Pozdější z těchto dvou rozsudků však zrušil Nejvyšší správní soud svým rozsudkem č. j. 10 As 34/2022-110. V něm Nejvyšší správní soud vyvrátil i argumentaci použitou krajským soudem v jeho předchozím rozsudku, byť ten již formálně nemohl zrušit. Tím odpadly veškeré důvody, jimiž stavební úřad odůvodnil zamítnutí žádosti, a vydaná rozhodnutí se tak bez viny správních orgánů stala nepřezkoumatelnými.
3. Ve druhém žalobním bodě žalobce vysvětluje, že již od 60. let minulého století probíhal v předmětné budově legálně provoz zinkování a černění. Zařízení automatické linky tak ve skutečnosti žádné stavební povolení nevyžadovalo, jednalo se o pouhou modernizaci stávající výroby. Ani z hlediska územního plánu se nejedná o nic nového, protože ten umožňuje v dané funkční ploše existující drobnou výrobu, kam spadá i automatizovaná produkce drobných kovových výrobků a jejich povrchová úprava. Není přípustné, aby obec účelovým výkladem svého územního plánu vytvořila jakousi nepojmenovanou stavební uzávěru, která znemožňuje vlastníkovu stávajícího výrobního areálu jakoukoliv modernizaci výroby.
4. Za třetí, automatická linka alkalického zinkování a černění nevyžaduje stavební povolení také proto, že jde o mobilní zařízení, nikoliv o stavbu. Žalobce upozornil stavební úřad na celou řadu podniků v Jihlavě, kde proběhla výměna či doplnění výrobního zařízení bez požadavku na stavební povolení, a to dokonce i v situaci, kdy zde územní plán stávající typ výroby nepřipouštěl. Tím, že po žalobci naopak podstoupení povolovacího procesu vyžadoval, porušil stavební úřad zásadu legitimního očekávání.
5. V této souvislosti žalobce navíc dodává, že neměl možnost v řízení prokázat svá tvrzení o nerovném zacházení. Stavební úřad totiž rozhodl bez toho, že by ve věci provedl ústní jednání či jakékoliv dokazování. V rozporu se zákonem neumožnil žalobci činit návrhy ani navrhopvat důkazy ve svůj prospěch. Nezákonný byl i postup žalovaného, který vycházel v odvolacím řízení z listin, jež nebyly řádně jako důkazy provedeny, takže rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Jelikož tyto chyby nelze odstranit v odvolacím řízení, navrhuje žalobce, aby krajský soud zrušil též zamítavé rozhodnutí stavebního úřadu, aby mohlo dokazování proběhnout před orgánem prvního stupně.

III. Argumentace žalovaného a osoby zúčastněné

6. Žalovaný navrhuje žalobu zamítnout a plně odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí.
7. Osoba zúčastněná na řízení poukázala na to, že všechny otázky rozhodné pro řízení byly již vyřešeny judikaturou správních soudů a žalobce jen opakovaně recykluje své již vyvrácené argumenty.

IV. Řízení před krajským soudem

8. Ve věci proběhlo dne 23. 10. 2024 na žádost žalobce ústní jednání podle § 49 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalovaný se z něj omluvil, ostatní setrvali na svých stanoviscích a žádné důkazy nad rámec správního spisu nenavrhly.
9. Žalobce nově poukázal na to, že mu vznikají škody, jejichž náhradu bude požadovat po státu, neboť jejich příčinou jsou nesprávné postupy orgánů veřejné moci. Aby vyčerpal prostředky nápravy, musel podat i současnou žalobu. Apeloval v této souvislosti na soud, aby v souladu se zásadou proporcionality napadené rozhodnutí zrušil, neboť odstranění linky by představovalo pro veřejné rozpočty značnou škodu, která bude vyšší, než dopad na veřejné zájmy, když stát ponechá žalobcovu linku v provozu.
10. Osoba zúčastněná na řízení navrhla, aby jí soud přiznal vůči žalobci nárok na náhradu nákladů řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele, neboť žalobcova žaloba byla zbytečná, odsouzená předem k neúspěchu a je pouze součástí širší snahy žalobce obci škodit, která se projevuje i v jiných řízeních (kde např. žalobce napadá povolení obecní kanalizace, ČOV apod.).

V. Posouzení věci krajským soudem

11. Žaloba **není důvodná**.
12. Krajský soud nejprve pro přehlednost velmi stručně shrne složitý procesní vývoj této kauzy, jenž je mu znám z jeho úřední činnosti.
13. Žalobce, společnost M - KOVO, s. r. o., se od roku 2014 snaží provozovat automatickou linku alkalického zinkování a černění (galvanovnu) ve svém areálu v Rantířově. Ve výrobní hale na pozemku p. č. st. 117 v Rantířově provedla stavební úpravy a nainstalovala tam zmíněnou linku. V roce 2016 získala od stavebního úřadu dodatečné povolení stavby pro stavbu souhrnně pojmenovanou „Automatická linka alkalického zinkování a černění a zneškodňovací stanice odpadních vod“. Jedním ze stavebních objektů v rámci této stavby (SO.01) byla i „změna stavby stávajícího objektu na pozemku parc. č. st. 117 v kat. území Rantířov, spočívající ve vnitřních stavebních úpravách, za účelem umístění technologie automatické linky“. Zdejší krajský soud však dodatečné povolení stavby zrušil (rozsudkem ze dne 12. 10. 2017, č. j. 30 A 116/2017-346). Dodatečné povolení totiž bylo v rozporu s územním plánem obce Rantířov, který v dané lokalitě připouštěl jen drobnou výrobu, a zavedení galvanovny tyto meze překračovalo. Toto rozhodnutí krajského soudu potvrdil i Nejvyšší správní soud (rozsudkem ze dne 25. 7. 2018, č. j. 8 As 264/2017-174).
14. Osoba zúčastněná na řízení, obec Rantířov, se poté opakovaně domáhala zahájení řízení o odstranění stavby, resp. stavebních úprav včetně automatické linky. Dne 16. 4. 2021 stavební úřad zahájil pod sp. zn. MMJ/SÚ/13185/21 řízení o odstranění

86/2022

stavby vymezené jako „*stavební úpravy v části objektu stávající haly na poz. st. č. 117 k.ú. Rantířov, za účelem instalace technologie automatické linky alkalického zinkování a černění*“. Takto vymezené řízení ale obec považovala za nedostatečné, neboť podle ní nepokrývalo samotnou automatickou linku. Proto podala ke krajskému soudu žalobu podle § 82 a násl. s. ř. s., kterou se domáhala ochrany před nezákonným zásahem spočívajícím v ne zahájení řízení o odstranění stavby automatické linky jako takové, nikoli jen stavebních úprav. Krajský soud obci vyhověl. Rozsudkem ze dne 15. 12. 2021, č. j. 30 A 49/2021-140, rozhodl, že „*ne zahájení řízení z moci úřední o odstranění nepovolené stavby automatické linky alkalického zinkování a černění umístěné na pozemku parc. č. 117 v k. ú. Rantířov, v areálu Rantířov č. p. 143, je nezákonným zásahem*“ a přikázal žalovanému zahájit toto řízení podle § 129 odst. 2 stavebního zákona do 30 dnů od právní moci rozsudku.

15. Stavební úřad na rozsudek zareagoval tak, že 11. 2. 2022 zahájil pod sp. zn. MMJ/SÚ/3441/2022 nové řízení o odstranění stavby. Předmět řízení vymezil jako „*automatická linka alkalického zinkování a černění umístěná na poz. st. č. 117 k. ú. Rantířov, v areálu Rantířov, č. p. 143*“ s dodatkem, že stavbou se pro účely řízení MMJ/SÚ/3441/2022 rozumí kromě dalších stavebních úprav také osazení „*technologických částí automatické linky (vanová část, příslušenství linky, technologické rozvody, nosná ocelová konstrukce, systém dopravníků, VZT, elektroinstalace, řídicí systém)*“. Původní řízení o odstranění stavby, vedené pod sp. zn. MMJ/SÚ/13185/21, stavební úřad přerušil. Obec se proti tomu bránila nečinností žalobou, kterou však později vzala zpět, jelikož stavební úřad již mezitím dokončil ono druhé řízení, vedené pod sp. zn. MMJ/SÚ/3441/2022. Rozhodnutím ze dne 24. 10. 2022 žalobci nařídil odstranit celou automatickou linku, což podle informací od osoby zúčastněné na řízení nadřízený orgán (pověřený Krajský úřad Jihočeského kraje) v srpnu 2024 potvrdil jen s drobnou úpravou výroku rozhodnutí.
16. A právě v tomto druhém řízení o odstranění stavby, vedeném pod sp. zn. MMJ/SÚ/3441/2022, došlo k „mezihře“, jež je předmětem nynější žaloby. Žalobce podal dne 9. 3. 2022 žádost o dodatečné povolení stavby vymezené jako „*automatická linka alkalického zinkování a černění umístěná na poz. st. č. 117 k. ú. Rantířov, v areálu Rantířov, č. p. 143*“. Stavební úřad žádost dne 17. 3. 2022 brisčně zamítl a žalovaný toto rozhodnutí potvrdil dne 27. 7. 2022, takže řízení o odstranění stavby mohlo pokračovat (a dospělo až k rozhodnutí, jímž se žalobci nařizuje tato stavba odstranit).
17. Po pravomocném zamítnutí žádosti o dodatečné stavební povolení došlo k následujícímu procesnímu vývoji před správními soudy.
18. Nejvyšší správní soud zrušil v srpnu 2022 výše citovaný rozsudek Krajského soudu v Brně č. j. 30 A 49/2021-140 (rozsudkem ze dne 16. 8. 2022, č. j. 10 As 34/2022-110, č. 4394/2022 Sb. NSS). Důvodem však bylo pouze to, že krajský soud se dostatečně nezabýval otázkou, zda je automatická linka v tomto konkrétním případě stavbou, resp. stavební úpravou podle § 2 odst. 3 a odst. 5 písm. c) tehdy účinného zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). Nebylo tedy zatím jasné, zda lze automatickou linku jako takovou zahrnout do řízení o odstranění stavby podle § 129 odst. 2 tehdejšího stavebního zákona. Krajský soud toto své pochybení napravit a v dalším rozsudku již svůj názor, že umístění galvanovny představuje stavební úpravu stávající výrobní haly, náležitě odůvodnil (rozsudek ze dne 25. 1. 2023, č. j. 30 A 49/2021-485).

86/2022

Nejvyšší správní soud následně jeho závěry potvrdil (rozsudkem ze dne 10. 8. 2023, č. j. 10 As 47/2023-80).

19. Již z tohoto stručného shrnutí procesního vývoje je zřejmé, že žalobce nemůže být se svým prvním žalobním bodem úspěšným. Správní orgán rozhoduje podle skutkového a právního stavu ke dni svého rozhodnutí. Napadené rozhodnutí vydal žalovaný v době, kdy výše citovaný rozsudek zdejšího soudu, č. j. 30 A 49/2021-140, byl pravomocný. Právní názor v něm vyjádřený byl pro žalovaného závazný a zcela postačilo na něj tedy odkázat. A pokud by snad krajský soud měl přece jen přihlížet k tomu, co se událo po vydání napadeného rozhodnutí, pak by musel vzít v úvahu nejen zrušení citovaného rozsudku, ale i fakt, že poté vydal zdejší soud v téže věci rozsudek nový, kterým žalobcovým argumentům opět za pravdu nedal a tento druhý rozsudek v kasačním přezkumu před Nejvyšším správním soudem již obstál.
20. Nadto je potřeba říci, že zrušený rozsudek krajského soudu se ani netýkal klíčové otázky nynějšího řízení, tedy zda je stavba galvanovny v souladu s územním plánem obce Rantířov. Týkal se pouze toho, zda vůbec galvanovna nějakou formu přivolení stavebního úřadu vyžadovala. Touto otázkou se však v nynějším řízení stavební úřad ani žalovaný nezabývali, jelikož to nebylo potřeba. O dodatečné povolení předmětné stavby totiž požádal sám žalobce a sám tak vycházel z předpokladu, že stavba galvanovny povolení stavebního úřadu vyžadovala (což ostatně potvrzuje již zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 10 As 47/2023-80). Jediným důvodem pro zamítnutí žádosti o dodatečné povolení byl rozpor s územním plánem obce. Tuto otázku posoudil závazně krajský soud již ve svém výše citovaném rozsudku č. j. 30 A 116/2017-346. Ten nikdy zrušen nebyl. A není ani pravda, že by Nejvyšší správní soud závěry v něm obsažené později nějak revidoval. Právě naopak, Nejvyšší správní soud je potvrdil nejen ve svém výše citovaném rozsudku č. j. 8 As 264/2017-174, ale hlásí se k nim setrvale i v rozsudcích pozdějších (srov. např. výše citovaný rozsudek č. j. 10 As 47/2023-80, bod 58). Tím odpovídá krajský soud zároveň i na druhý žalobní bod, týkající se souladu stavby s územním plánem. Jedná se o argumenty, které žalobce vznášel před správními soudy opakovaně a neuspěl s nimi již v minulosti. Není tedy třeba se k nim vracet.
21. Krajský soud shrnuje, že zrušení rozsudku zdejšího soudu č. j. 30 A 49/2021-140 Nejvyšším správním soudem nemohlo vést ani k nepřezkoumatelnosti, ani k nezákonnosti napadeného rozhodnutí, a to jednak proto, že k němu došlo až po vydání napadeného rozhodnutí, a jednak proto, že stavební úřad i žalovaný se opírali především o předchozí rozsudek zdejšího soudu č. j. 30 A 116/2017-346, který nebyl ani zrušen, ani nijak jinak revidován. Pokud tedy již správní soudy v minulosti vyhodnotily, že žalobcův záměr je v rozporu s územním plánem obce, což bránilo žádosti o dodatečné stavební povolení vyhovět [§ 129 odst. 3 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon)], nemusel stavební úřad provádět ve věci jakékoliv dokazování ani obsáhle argumentovat k dané otázce. Postačilo na závazný právní názor odkázat a žádost zamítnout (§ 51 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád).
22. Zbývá vypořádat žalobcovo tvrzení, že správní orgány porušily jeho legitimní očekávání, neboť jeho případ posoudily odlišně než jiné srovnatelné případy ve svém územním obvodu. Je pravda, že k této odvolací námitce se žalovaný v napadeném rozhodnutí adresně nevyslovil, avšak odpověď na ni vyplývá z opakovaných odkazů na závazný právní názor správních soudů. Ty jednoznačně konstatovaly, že tato konkrétní stavba galvanovny

86/2022

vyžadovala stavební povolení a že nebyla způsobilá ho získat, protože je v rozporu s územním plánem obce. Za této situace je zcela jasné, že i kdyby snad žalobce úspěšně doložil, že v jiných srovnatelných případech postupoval stavební úřad benevolentněji, bylo by nutné takový postup bez jakýchkoliv pochybností označit za nezákonný. Z nezákonného postupu přitom legitimní očekávání zpravidla vzniknout nemůže (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2017, č. j. 6 As 98/2016-54). Aby výjimečně legitimní očekávání vzniklo, muselo by se jednat o situaci, kdy zde není žádný konkurující veřejný zájem. Tím je ale v nynějším případě zájem na územním rozvoji obce v souladu s vůlí samosprávy vyjádřenou v územním plánu.

23. Všechny sporné právní otázky tedy byly v době vydání napadeného rozhodnutí již závazně vyřešeny judikaturou správních soudů a ani pozdější judikatorní vývoj na tomto posouzení nic nezměnil. Nová žalobcová skutková tvrzení nebyla způsobilá těmito závěry jakkoliv otrást a přivodit jiné posouzení jeho věci. Proto nemohl být žalobce nijak dotčen na svých procesních právech tím, že stavební úřad neprováděl ve věci dokazování ani nenařídil ústní jednání. Bylo by to zbytečné.

VI. Náklady řízení

24. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu těch nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který úspěch ve věci neměl. Žalobce před soudem neuspěl (soud žalobu zamítl jako nedůvodnou), proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu by jinak – jakožto úspěšnému účastníkovi řízení – právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu mu je však nelze přiznat, neboť nepřesahují rámec jeho běžné úřední činnosti (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47, č. 3228/2015 Sb. NSS).
25. O nákladech osoby zúčastněné na řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 5 s. ř. s., podle něhož má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. Nic takového se v tomto řízení nestalo.
26. Důvody hodné zvláštního zřetele pro mimořádné uložení náhrady nákladů osoby zúčastněné na řízení žalobci krajský soud v nynější věci neshledal. Je pravda, že žalobce opakovaně usiluje různými cestami o legalizaci stavby galvanovny a pro obec Rantířov jako osobu zúčastněnou na řízení představují tato řízení jistě určitou zátěž. Soudu je také z úřední činnosti známo, že žalobce podává i žaloby, jimiž obci komplikuje její stavební záměry, přičemž dokonce otevřeně přiznává, že jde o určitou formu odvety za přístup obce k jeho stavbě galvanovny (viz např. řízení pod sp. zn. 30 A 18/2023). V nynější věci nicméně soud uznává, že v době podání žaloby byly přinejmenším některé právní otázky kauzy otevřené, a to kvůli zrušení výše citovaného rozsudku zdejšího soudu č. j. č. j. 30 A 49/2021-140 Nejvyšším správním soudem. Žaloba se tedy v této době nemusela žalobci jevit jako předem odsouzená k nezdaru. Krajský soud nicméně do budoucna nevyklučuje, že by v dalších řízeních náhradu nákladů řízení osobě zúčastněné na řízení přiznat mohl. Zejména pokud žalobce bude podávat žaloby zjevně šikanózní nebo zcela zbytečné, ignorující fakt, že rozhodné právní otázky této kauzy již judikatura správních soudů s definitivní platností vyřešila.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 23. 10. 2024

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu